

Ikt. sz.: EUB-42/9-4/2023.

EUB-6/2023. sz. ülés
(EUB-24/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai Ügyek Bizottságának**
2023. április 4-én, kedden, 9 óra 01 perckor
az Országház Bánffy Miklós gróf termében (főemelet 66.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló törvényjavaslat (T/3315. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	6
<i>Dr. Bóka János válaszadása</i>	8
<i>Határozathozatalok</i>	11
<i>Tájékoztató az Európai Tanács 2023. márciusi üléséről</i>	11
<i>Dr. Bóka János tájékoztatója</i>	11
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	15
<i>Dr. Bóka János válaszai</i>	18
<i>Az ülés berekesztése</i>	21

Napirendi javaslat

1. Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló törvényjavaslat (T/3315. szám)
(Kormány - igazságügyi miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
Uniós napirendi pont!
Előterjesztő:
Dr. Bóka János, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára
2. Tájékoztató az Európai Tanács 2023. márciusi üléséről
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)
Előterjesztő:
Dr. Bóka János, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Barkóczy Balázs (DK), a bizottság alelnöke
Balassa Péter (Jobbik), a bizottság alelnöke
Illés Boglárka (Fidesz)
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke Tessely Zoltánnak (Fidesz), a bizottság alelnökének
Bóna Zoltán (Fidesz) dr. Juhász Hajnalkának (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz) Illés Boglárkának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívott

Hozzászóló

Dr. Bóka János, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Nagy szeretettel köszöntöm kedves mindnyájukat. Az Európai Ügyek Bizottságának soron következő ülését megnyitom. Megállapítom, hogy az eseti képviseleti megbízásokkal bizottságunk határozatképes.

Engedjék meg, hogy tájékoztassam önöket, hogy a mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen és írásban jelezte távolmaradását Hörcsik Richárd bizottsági elnök, Bóna Zoltán, Riz Gábor és Fekete-Győr András bizottsági tagok. Engedjék meg, hogy előzetesen arról is tájékoztassam önöket, hogy a múlt héten szerdán informális COSAC elnöki találkozóra került sor virtuális formában, korrupció témakörben, amelyen Illés Boglárka képviselő asszony vett részt és szólalt fel.

Első teendőnk az lesz, hogy a napirendről szavazzunk. Ahogy azt önök is megkapták, két napirendi ponttal hirdettük meg a mai bizottsági ülést. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatosan van-e észrevétel. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet. Kérem, hogy szavazzunk! Kérem, aki elfogadja a napirendet, kérem, hogy most a gép segítségével szavazzon! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a napirendet hat igen szavazattal elfogadtuk.

Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló törvényjavaslat (T/3315. szám)

(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Az első napirendi pontunkat kezdjük el tárgyalni: Az Európai Unió Tanácsa 2024. évi II. félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint az egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló T/3315. számú törvényjavaslat.

A törvényjavaslat igen élénk általános vitájára egy hete került sor. A mai vitában a módosító javaslatokról kellene döntenünk, de mivel ilyet nem nyújtottak be, és bizottságunk sem készül benyújtani, így a határozati házsabálynak való megfelelést kell megállapítanunk.

Megnyitom a részletes vitát. Kérdezem, hogy kíván-e valaki hozzászólni. *(Jelzésre:)* Államtitkár úr. A tapintatlanságomat rögtön tudom korrigálni, hiszen nagy szeretettel köszöntjük körünkben, ahogy bizottsági elnök úr szokta fogalmazni, bizottságunknak szinte állandó tagját, dr. Bóka Jánost, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárát. Megadom a szót.

Dr. Bóka János bevezetője

DR. BÓKA JÁNOS államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Mivel a javaslathoz képviselői módosító javaslat nem érkezett, ezért nekem arról kell nyilatkoznom, hogy a javaslat a határozati házsabály rendelkezéseinek megfelel. Erről ebben az értelemben nyilatkozom.

Répássy államtitkár úr a javaslat mögött meghúzódó megfontolásokat és a javaslat tartalmát részletesen ismertette az Országgyűlés számára. Köszönöm.

ELNÖK: Kérdezem, hogy van-e még hozzászólás. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások

BARKÓCZI BALÁZS (DK), a bizottság alelnöke: Nekem akkor lenne. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Egy pár kérdésem lenne azért a törvénytervezettel kapcsolatban. Rögtön az első, ugye, az, hogy azt tartalmazza ez a javaslat, hogy létrehozzák az EU elnökségi jogviszonyt, és itt van egy feladatfelsorolás is.

Mindezt azzal indokolják, hogy a hatékony és eredményes ellátás érdekében kell létrehozni ezt az új jogviszonytípust, viszont a Demokratikus Koalíció parlamenti képviselőcsoportja úgy látja, hogy ebben a javaslatban eléggé elnagyoltan vannak megfogalmazva az egyes feladatok.

Lesz elnöke, elnökhelyettese is, és rádásul, hogyha jól értelmezem a törvényjavaslatot, akkor meghívásos alapon fog történni a jelentkezés ebbe az új jogviszonyrendszerbe. Viszont érdekes engedmény, hogy a magyar EU-elnökség 2024 júliusától tart az év végéig. Az ehhez kapcsolódó jogviszony viszont akár 2025. július 30-ig elhúzódhat.

Első kérdésem tehát az lenne államtitkár úrhoz, hogy mi indokolja a jogviszony elhúzódását. Illetve mivel meghívásos alapon tölthető be ez a jogviszony elsősorban, ezért mi indokolja azt, hogy ne a kormányhoz közel álló politikai kinevezettek töltsék be ezeket a pozíciókat, hanem valódi szakemberek, főleg annak függvényében, hogy tudjuk, hogy az elmúlt évtizedben Európában szokatlan mértékű tisztogatás és kádercsere volt ezen a területen a szakértelem rovására.

Tartalmazzák a kitűzött célok többek között a jövő generációt, ifjúságpolitikát, gyerekjogokat, gyermekek és fiatalok lelki egészségét, családi értékek védelmét. Úgy gondolom, hogy az önök által meghirdetett érvénytelen és eredménytelen, úgynevezett gyermekvédelmi népszavazásra fognak hivatkozni. Kitérnek-e majd a gyermekjogok, a gyermekek és fiatalok lelki egészsége megőrzésénél a katolikus egyház által eddig elsunnyogott pedofil bűncselekményekre, amiről a Magyar Püspöki Konferencia sem akar nyilatkozni, hiába volt már a Demokratikus Koalíciónak erre vonatkozó beadványa.

Egy friss felmérés szerint a magyar fiatalok egyharmada úgy gondolja, hogy külföldön szeretne családot alapítani, karriert építeni magának. Tehát úgy gondolom, hogy ez is azt mutatja, hogy a kormány nem tud világos, átlátható és valid jövőt és víziót kínálni a magyar fiataloknak. Mit akar tenni a kormány ennek megakadályozására? Ezt is szeretném megkérdezni államtitkár úrtól, hogy ilyen nagy mértékű legyen az elvándorlás Magyarországról.

Kitér a javaslat a vallásközi párbeszédre. Ezt prioritásként kezeli, és ebben részt fog venni a Miniszterelnökség Üldözött Keresztények Megsegítéséért csoportja is. Azt szeretném kérdezni államtitkár úrtól, hogy milyen keresztényüldözési példákat tudna nekem mondani az elmúlt egy évtizedből Magyarországról. A nem fideszes véleményformálók és képviselők jogos kritikája, amikor azt látjuk, amire már előbb is utaltam, hogy a magyar Püspöki Konferencia nem hajlandó nyilatkozni a pedofil bűncselekményekkel kapcsolatban, de szeretném hangsúlyozni, hogy ez nem tartozik ide. Tehát milyen valós üldözésnek vannak kitéve a keresztények ma Magyarországon, hogy ezt prioritásként kell kezelni ebben a javaslatban?

Arról már nem is beszélve, hogy mindannyian tudjuk azt a törvénytervezetet, hogy most éppen bemondásra iskolákat és intézményeket kaphatnak vissza, tehát az önkormányzati vagyongból is gyarapodhatnak. Én sokkal inkább úgy látom, főleg az önök egyik véleményformálója, Bencsik András megnyilatkozása alapján, hogy nem a keresztényeket kell itt védeni ebben az országban, hanem a különböző kisebbséghez tartozókat.

Prioritásként kezeli a javaslat a környezetügyet, azt mondja, hogy európai tájvédelem, élőhelyek védelme, egészséges környezethez való alapvető jog. Ugyanakkor ez már elhangzott tegnap is a plenáris vitában a parlamentben, hogy Magyarország a között a négy ország között van, akiknek nincs környezetvédelmi minisztériuma. Tehát Magyarországon nincs környezetvédelmi minisztérium.

Ráadásul a lakossági kiserőművek betáplálási moratóriuma is érvényes Magyarországon, ezt egyébként - két vagy három üléssel ezelőtt államtitkár úr itt volt, az Európai Ügyek Bizottságánál, és - nem tudta megnyugtatóan megmagyarázni, hogy miért van ez így, holott a hálózati felkészültség ezt nem indokolhatja. Illetve mindannyian tudjuk azt, hogy a Fertő tó és a Balaton környékét egyre inkább beépítik a Mészáros Lőrinc és Tiborc István haveri köréhez és üzleti köréhez köthető vállalkozók. Azt szeretném kérdezni államtitkár úrtól, hogy ez ellen mit próbálnak tenni, hogy természetes értékeinket tényleg megvédjük, főleg a Fertő tó és a Balaton környékét.

Végezetül annyit szeretnék mondani, hogy a törvénytervezet támogatását nem tudjuk biztosítani, tehát a törvénytervezetet nem támogatjuk, mert nem értünk egyet azzal, hogy a kormány kénye-kedve szerinti, pályáztatás és alkalmassági feltételek nélkül is osztogathassanak ilyen pozíciókat, még ha ezt soros elnökségre való hivatkozással is teszik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én azt szeretném kérni a képviselőtársaimtól, hogy a napirendről tárgyaljunk, hiszen az előbbi felvetések közül talán nem volt olyan, ami a napirendet közvetlenül érintette volna. Ez a mai ülés tulajdonképpen az első formális alkalmat is jelenti, hogy a 2024 második félévi magyar elnökségre való felkészülés helyzetéről kaphassunk egy tájékoztatást. Hiszen az Országgyűlésben házelnök úr bizottságunkat jelölte ki a kormányzati EU-elnökségi felkészülés parlamenti ellenőrző testületének, illetve az elnökséggel összefüggő kérdések rendszeres áttekintése parlamenti fórumának. Úgyhogy én azt szeretném kérni képviselőtársaimtól, hogy ebbe az irányba tegyünk fel kérdéseket, hiszen nekünk egészen biztos, hogy az a legfontosabb, hogy ez az EU-elnökségünk hasonlóképpen az elsőhöz, sikeres legyen, hogy meg tudjuk mutatni országunk azon erényeit, amelyek megmutathatóak, és amelyekre büszkék lehetünk. Nekünk ebben a bizottságban egészen biztos, hogy ez lesz az elkövetkezendő egy év legfontosabb feladata, és azt kérem, hogy talán ezekkel az alávaló vádaskodásokkal ne terheljük ezt az EU-elnökséget. Ne ilyen mentalitással közelítsük ezt meg.

Én szeretném talán ezt a fórumot is megragadni, hogy az ellenzéket is arra kérjem, hogy ő is így viszonyuljon az Európai Unió Tanácsának az elnöki feladatai ellátásához, hogy végre a magyar emberek érdekében próbáljunk már egy kicsit összefogni és jó képet mutatni magunkról, mert olyan sok erényünk és értékünk van, amit meg tudunk mutatni, és ezek a típusú felvetések, amelyeket képviselőtársam az előbb tett, egészen biztos, hogy nem ebbe az irányba mutatnak. Köszönöm szépen a figyelmüket, és kérdezem, hogy ki kér szót. Juhász Hajnalka képviselő asszony, parancsoljon!

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Azt gondolom, hogy nagy dolog, hogy hazánk a 2011-es uniós elnökség után a második elnökségi feladataira készülhet. Képviselőtársam egyik kérdésére, de majd ezt államtitkár úr meg fogja válaszolni, én a személyes tapasztalatomat szeretném mondani. Egy elnökség esetében sosem az elnökség utolsó napjával szűnik meg a feladat. Én az Európa Tanács soros magyar elnökségéért voltam felelős, és ugye, mi Izlandnak adtuk át az elnökséget, és voltak olyan feladataink, amit esetleg az izlandi elnökség is át akart venni, tehát ez

általában mindig egy kvázi utókövetést is jelent. Államtitkár urat szeretném megkérdezni arról, hogy nyilván egy nagyon különleges időszakban fogjuk az elnökséget átvenni, hiszen az európai parlamenti választás után leszünk, egy új parlament fog felállni, a Bizottság elnökének a választására fog sor kerülni, tehát egy nagyon felelősségteljes időszak: mekkora apparátust terveznek itt az elnökségi feladatok során? Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e még hozzászóló. *(Nincs jelentkező.)* Akkor államtitkár úr, ha megengedi, így egyszerűen szeretném megkérdezni, hogy: hogyan áll jelen pillanatban a hazai felkészülés, és a spanyol-belga trióval való együttműködést hogyan lehet jellemezni jelen pillanatban? És megadnám államtitkár úrnak a szót, parancsoljon!

Dr. Bóka János válaszadása

DR. BÓKA JÁNOS államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ha megengedik, először a törvényjavaslattal kapcsolatban felmerülő konkrét kérdésekre válaszolnék. Itt azokra a kérdésekre szorítkoznék, amik a törvényjavaslattal valamilyen módon azért összefüggésbe hozhatóak. Ezt követően természetesen szeretnék részletesebb tájékoztatást adni az elnökségi felkészülés állásáról, mind a szervezeti, mind pedig a tartalmi felkészülést illetően.

Az elnökségi jogviszonyról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban elhangzott az a kérdés, hogy mi indokolja az elnökségi jogviszony fenntartását az elnökségi szemeszter lezárását követően is. Itt abból kell kiindulni, ahogy képviselő asszony is nagyon helyesen megjegyezte, hogy az elnökség nem kizárólag az elnökségi szemeszterben jelent a felkészülő és lebonyolító, illetve a leköszönő elnökség számára feladatot. Adnék egy-egy példát mind a két verzióra, hogy mi teszi szükségessé, hogy az elnökség ősze már ezt megelőzően létrejöjjön, illetve mi teszi szükségessé, hogy az elnökséget követően is ez a jogviszony fennmaradjon. Eltekintve attól, hogy az elnökségi felkészülés már jelenleg is zajlik, tehát az elnökségi program tartalmának kialakítása, ideértve a trió elnökségi programot is, az már most zajlik. Ez nyilván nem tartozik sem a közigazgatás, sem pedig a politikai döntéshozatali szintnek a rendes feladatai közé. Ez olyan pótlólagos munkát és többletfeladatot jelent, aminek az erőforrásait biztosítani kell már most.

De hogy az elnökséghez kicsit közelebb érjek, és konkrét elnökségi feladatot jelezzek, mindig a második elnökségi szemesztert ellátó tagállam feladata az, hogy a következő évi uniós költségvetést elfogadja. A magyar elnökségnek lesz a feladata, hogy a 2025-ös uniós költségvetés 2024. december 31-éig elfogadásra kerüljön. Ezt a költségvetést az uniós intézmények egész évben tárgyalják, és a kialakult szokásrend szerint a második félévi elnökség elnöklí a munkacsoportokat, itt a költségvetési munkacsoportot, és bonyolítja az intézményközi egyeztetéseket már az első félévben is. Ezt nem fogjuk átvenni a belgától, hanem már január 1-jén a spanyoloktól fogjuk átvenni, ennek megfelelően a magyar elnökségi félévet megelőzően is lesznek olyan feladatok, amik kifejezett elnökségi feladatként jelentkeznek.

Ugyanez igaz az elnökség utókövetésére, az átadás-átvétel december 31-én túlmutató feladatot is jelent, de ha csak adminisztratív szempontból nézzük, ugye, azok a kollégák, akiknek december 31-én 24 óráig dolgozniuk kell elnökségi feladat miatt, azok nem tudják december 31-én 24 órakor elhagyni Brüsszelt, nem tudják az állandó képviselőt elhagyni, nem akkor fognak költözni a lakásukból, a jövedelmüket kapják a visszaköltözés idejére is. Ez olyan adminisztratív, HR, szervezési, logisztikai feladatot jelent, aminek a bázisát biztosítani kell, és ez természetesen nem teszi lehetővé azt,

hogy az elnökségi jogviszony 2024. december 31-én megszűnjön azon kollégák esetében, akik elnökségi feladatot látnak el.

A második kérdés arra vonatkozott, hogy mi indokolja azt, hogy meghívásos alapon vegyenek részt a kollégák az elnökségi jogviszonyban. Itt attól tartok, hogy van egy alapvető félreértés az elnökségi jogviszony lényegét illetően. Az elnökségi felkészülés szükségessé teszi azt, hogy a megnövekedett terhek és feladatok miatt új kollégákat is vegyünk fel a rendszerbe. Azonban teljesen nyilvánvaló, hogy a legfontosabb dossziék, a meghatározó területek irányítását, a kollégák betanítását, vezetői feladatok ellátását az elnökség területén nem olyan kollégákra kívánjuk bízni, akik az európai uniós koordinációban, illetve azokon a területeken, ahol az elnökség aktív, eddig semmilyen tapasztalattal nem rendelkeznek, vagy éppen nem ezt csinálják most.

Ezért az elnökségi jogviszony alapvetően azt a célt szolgálja, hogy azon kollégák számára, akik jelenleg is az európai uniós koordinációval, illetve szakterületi dossziék vitelével foglalkoznak, többletjuttatást biztosíthassunk azért, hogy az elnökséggel kapcsolatos többletfeladatokat, koordinációt, betanítást elvégezhessek azon új kollégák számára többek között, akiket új státuszokra kívánunk az elnökségi felkészülés keretében felvenni.

Ezt a célt szolgálja az a rendelkezés, hogy az elnökségi jogviszony létrehozására meghívásos alapon kerüljön sor, mert hogy ezek a kollégák, akikkel elnökségi jogviszonyt kívánunk létesíteni, most is bent vannak a rendszerben, jelenleg is közigazgatási tevékenységet végeznek, jelenleg is uniós koordinációval, illetve szakterületi dossziékkal foglalkoznak. De az elnökségi feladatokból kifolyólag lesznek olyan többletfeladataik, többletterhek, amiket valamilyen módon ellentételezni kívánunk azért, hogy motiváljuk őket, illetve a tapasztalatukat, gyakorlatukat, szaktudásukat elismerjük.

Az elnökségi felkészüléssel általában, ha megengedi a bizottság, két irányból közelíteném meg. Egyrészt a tartalmi felkészülés, másrészt pedig a szervezetépítés szempontjából. Az elnökségi felkészülés szervezetét az európai uniós elnökség előkészítése érdekében létrehozott kormánybizottság mint zárókö határozza meg, ez a legfelsőbb politikai stratégiai testület, a miniszterelnök úr elnöklétével működik és azon tárcák részvételével, amely tárcák az elnökség előkészítése szempontjából logisztikai feladatokat látnak el.

Az elnökség előkészítéséért a politikai felelősséget Varga Judit miniszter asszony mint európai uniós koordinációért felelős miniszter látja el. A miniszter asszony irányítása alatt két stranon folyik az előkészület. Egyrészt az Európai Unió előkészítéséért felelős kormánybiztos úr révén, aki Kovács Zoltán államtitkár úr, ő az elnökségünk projektelőkészítéséért felel, azért, hogy az elnökség költségvetésével, szervezésével, kommunikációjával, lebonyolításával kapcsolatos feladatok minőségi ellátását biztosítsa.

Az elnökség politikai előkészítéséért és lebonyolításáért az európai uniós ügyekért felelős államtitkár, azaz jómagam felelek, az én feladatom az, hogy a trió elnökségi program, illetve a magyar elnökségi program határidőre elkészüljön, azzal az Európai Unió és a magyar nemzeti érdekek, illetve a triós partnerek elképzeléseinek az összhangját biztosítsa és azt, hogy a döntéshozatal, illetve a politikai koordináció az elnökség alatt zavartalanul folyjon.

Ez a kormánybiztos úr szervezete, tehát helyettes államtitkárság formájában az Igazságügyi Minisztériumon belül létrejött. A politikai, illetve tartalmi előkészítés érdekében az európai uniós helyettes államtitkárságon kerül sor egy elnökségi osztály létrehozatalára, illetve az Igazságügyi Minisztériumon belül a többlet-szervezési és HR-feladatok lebonyolítása érdekében történik szervezetfejlesztés.

Az európai uniós elnökség lebonyolítása az Európai Unió melletti állandó képviselőnek is jelentős létszám bővítését és erőforrásokkal történő megerősítését teszi szükségessé. Ennek biztosítása folyamatban van. Százas nagyságrendben számolunk új diplomata státusok létrehozásával, és körülbelül 30-34 fő adminisztratív kiegészítő személyzet felvételével. Az ezzel kapcsolatos HR-döntések, illetve a logisztikai feltételek biztosítása folyamatban van.

A szaktárcák tekintetében is szükséges lesz az európai uniós humán erő illetve a koordináció megerősítése. Ezzel kapcsolatban jelenleg is zajlanak egyeztetések a szaktárcákkal. Az igények azonosítása, illetve az erőforrások biztosítása zajlik. Ezzel párhuzamosan a költségvetési tervezés is folyamatos mind a 23., mind a 24., mind pedig a 25. évre.

A tartalmi előkészítés szempontjából jelenleg is zajlik az egyeztetés Spanyolországgal és Belgiummal az úgynevezett trió elnökségi program létrehozása érdekében. Ezzel kapcsolatban a spanyol elnökség - mint az első elnökség a trión belül - látja el a meghatározó szerepet. A spanyol elnökségtől várjuk azt a politikai inputot, ami alapján a tanács főtitkársága a trióprogram első verzióját véglegesíteni tudja. Ezt a trióprogramot a trió másik két tagjával együtt június végéig kell az Általános Ügyek Tanácsában bemutatnunk.

Az a célkitűzésünk, hogy idén június végére a magyar fél éves elnökségi program első verziója is elkészüljön, és az politikai vitára bocsátható legyen azért, hogy a magyar elnökség kezdetére megfelelően kiérlelt programmal készülhessünk. Ennek nyilván előfeltétele a trió elnökségi program elfogadása. Tehát a magyar elnökségi program politikai vitája nem tud megkezdődni addig ameddig a trió elnökségi programot el nem fogadtuk. Ehhez Spanyolország és Belgium támogató együttműködése is szükséges.

Spanyolországgal és Belgiummal mind az én szintemen, mind a szaktárcák szintjén, mind pedig technikai szinten folyamatosak az egyeztetések mind az általános elnökségi program, mind pedig az egyes szakterületi dossziék előkészítése tekintetében.

Elnök úr kérdésére azt tudom mondani, hogy a spanyol és belga elnökségekkel az együttműködést én nem látom problematikusnak. Azt látni kell, hogy az elnökségi trió különleges, és nemcsak azért, mert intézményi átmeneti elnökséget viszünk, hanem azért, mert mind Spanyolországban, mind Belgiumban belföldi választások is lesznek a saját elnökségük alatt. Tehát a spanyol elnökség végén spanyol parlamenti választások lesznek, Belgiumban pedig több választásra is sor kerül az ő elnökségük alatt.

Ez nyilván az ő elnökségüket a saját szempontjukból is különleges politikai kontextusba helyezi. A mi érdekünk az, hogy az Európai Unió belüli döntéshozatali folyamatok zavartalanul folytatódhassanak, és ezt belső politikai megfontolások ne veszélyeztessék.

A magyar elnökség nagyon különleges elnökség lesz: intézményi átmeneti elnökség. Ezt azt jelenti, hogy viszonylag kevés jogalkotási dossziéval számolunk. Lesznek jogalkotási dossziék, kifejezetten fontos jogalkotási dossziék is. Az, hogy ezek számossága hogyan alakul, azt a belga elnökség sikere dönti el, tehát hogy mennyi jogalkotási dossziét tudnak lezárni az európai parlamenti választásokat megelőzően. A magyar elnökség abból a szempontból lesz kiemelkedő, hogy az intézményi és politikai átmenetet biztosítsa.

Egyrészt nekünk segítenünk kell az új Bizottság felállítását, az Európai Tanács új elnökének a megválasztását, és emellett segítenünk kell azt, hogy a következő intézményi ciklus politikai tervezése megkezdődhessen: a stratégiai agendától kezdődően a kohéziós politika félidejű felülvizsgálatán keresztül, az új hétéves költségvetés tervezésének a megkezdéséig számos olyan stratégiai tervezési feladat fog

a magyar elnökségre hárulni, ami lehetővé teszi, hogy nyomot hagyjunk, egy szabad szemmel is látható elnökséget vezessünk, ami megmutatja Magyarországot Európának és Európát Magyarországnak.

Ezzel kapcsolatban természetesen további kérdésekre is állok rendelkezésükre. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr válaszait. Az Európai Ügyek Bizottságára nyilván ebben a munkában államtitkár úr ék számíthatnak, és nyilván elnök úr várja azokat a kéréseket, amelyeket nekünk kell majd teljesíteni.

Határozathozatalok

Most akkor szavazásokra fog sor kerülni. Először is a törvényjavaslatnak a határozati hárszabályi rendelkezéseknek való megfeleléséről, a 44. § (1) bekezdése szerinti megfeleléséről kell döntenünk.

Államtitkár úr elmondta, hogy megítélésük szerint ez rendben van, erről fog szavazni a bizottság. Kérem, hogy a szavazógép segítségével szavazzunk! *(Szavazás.)* Hét igen szavazattal, nem szavazat nélkül, egy tartózkodás mellett erről döntöttünk.

Ezek után a részletes vita lezárásáról kell szavaznunk. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a T/3315. számú határozati javaslat részletes vitáját bizottságunk lezárja? Most szavazzunk! *(Szavazás.)*

Hét igen szavazattal, egy nem szavazat ellenében ezt is elfogadtuk.

Az utolsó teendőnk a jelentéről való döntés, amely a mai vitában elhangzottakat foglalja össze. Ki az, aki támogatja, hogy a mai részletes vita főbb megállapításait összefoglaló jelentést fogadjunk el? Most szavazzunk! *(Szavazás.)* Hét igen szavazattal, egy nem szavazat ellenében ez megtörtént. Ennek megfelelően bizottsági előadó többségi, illetve kisebbségi vélemény tekintetében is választható. Kérdezem, hogy ilyen igény van-e kisebbségi véleményre. *(Barkóczy Balázs jelentkezik.)* Akkor ezt kérjük beadni, és én azt javaslom, hogy a többségi álláspont ismertetésére Illés Boglárkát kérjük föl. Erről kérem, hogy szavazzunk. *(Szavazás.)* Elfogadtuk. És akkor Barkóczy Balázs javaslatára a kisebbségi véleményről is döntsünk, hogy ezt is ismertethessék. *(Szavazás.)* Ezt egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Tájékoztató az Európai Tanács 2023. márciusi üléséről

Rátérünk a második napirendi pont tárgyalására. Ez egy tájékoztató az Európai Tanács 2023. márciusi üléséről. Az európai csúcson ismét Ukrajna, a versenyképesség és energia jelentette a legfőbb kérdéseket. A tagállami álláspontok igen eltérőek, hiszen míg hazánk a tűzszünetet szorgalmazta, a béke oldalán áll, addig más tagállamok vadászgépeket juttatnak Ukrajnának. Hasonlóan eltérő a fiskális fegyelem és állami támogatások kapcsán is a megközelítés. Energia terén örvedetes a nagymértékű földgáz-megtakarítás, de mi biztosítja, hogy ez a jövőben is visszaigazolható lesz, és hasonlóképpen enyhe lesz a tél? Köszönjük államtitkár úrnak, hogy ismét rendelkezésre áll, és első kézből ad nekünk tájékoztatást, és át is adnám a szót önnek. Parancsoljon!

Dr. Bóka János tájékoztatója

DR. BÓKA JÁNOS államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ha megengedik, akkor a tájékoztatómban a magyar szempontból kiemelt jelentőségű kérdésekre fókuszálnék, és tartózkodnék az EiT konklúziók szövegszerű ismertetésétől, ugye, ezek a konklúziók nyilvánosak, mindenki számára elérhetőek.

Az Európai Tanács március 23-24-én ülésezett Brüsszelben, az Európai Tanács ülését pedig egy inkluzív eurózónacsúcs követte, mind a két esemény politikai szempontból is érdekes volt Magyarország számára. Az Európai Tanács március 23-ai ülése az ENSZ főtitkárával folytatott munkaebéddel vette kezdetét, ezen a munkaebéden a magyar szempontból legérdekesebb gondolat az ENSZ-főtitkár részéről a fejlett országok, nevezük ma a fejlett Nyugatnak és a globális Dél közötti kapcsolatrendszerre vonatkozott. Az ENSZ főtitkára hangsúlyozta, hogy a fejlett Nyugat és globális Dél között az orosz-ukrán háború értelmezésében nagyon komoly szakadék mutatkozik. A fejlett Nyugat és a globális Dél közötti véleménykülönbség természetesen nem az orosz-ukrán háborúval vette kezdetét, ez az eltávolodás a Covid-járvány alatt és a Covid-járvány után is folyamatos volt. Ahhoz, hogy a nemzetközi közösség ebben a kérdésben koherens, egységes álláspontot tudjon kialakítani, ahhoz a fejlett országok és a globális Dél közötti párbeszéd erősítésére, illetve az orosz-ukrán háborúval kapcsolatban hozott nyugati válaszlépések globális gazdasági hatásainak a jobb feltérképezésére, nagyobb érzékenységre lenne szükség.

Az Európai Tanács napirendjén első napirendi pontként Ukrajna szerepelt, az ukrán napirendi pont keretében három csomópont körül bontakozott ki vita. Magyar szempontból a legközvetlenebb prompt jelentőségű kérdés a szolidaritási folyosók, az úgynevezett szolidaritási folyosók hatása az Ukrajnával szomszédos tagállamok agrárpiaci egyensúlyára. Magyarországhoz hasonlóan más tagállamok, különös tekintettel Lengyelországra, Szlovákiára, Romániára és Bulgáriára is jelezték, hogy a szolidaritási folyosókon keresztül az Európai Unióba áramló ukrán mezőgazdasági termékek komoly agrárpiaci zavarokat okoztak a területükön. Ugye, ezeknek a szolidaritási folyosóknak az lett volna az értelme, hogy az ukrán gabona mind ezeken a folyosókon, mind a fekete-tengeri szállítási folyosón keresztül eljusson azokba az országokba, ahova eredetileg a rendeltetési helye szólt ennek a gabonának. Itt elsősorban a fejlődő országok élelmezésbiztonságának az erősítése lebegett a döntéshozók szeme előtt, és természetesen ennek a szolidaritási folyosónak a gyakorlati működése azt eredményezte, hogy a szolidaritási folyosón keresztül Ukrajnából kiáramló gabona - de nemcsak a gabonára szorítkozik ez a probléma, ugyanez a helyzet a mézzel, a tojással, várhatóan a baromfival is, ezeknek - jelentős része az Ukrajnával szomszédos országokban megáll, piacra lép, és jelentős túlkínálatot, tárolókapacitás-problémákat és az adott országok mezőgazdasági termelői számára jövedelmezőségi problémát eredményez.

Az érintett tagállamok felhívták a Bizottságot arra, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel támogassa az agrárpiaci egyensúly visszaállítását. A Bizottság erre tett javaslata nem tartalmaz megoldást valamennyi érintett ország számára, Lengyelország, Bulgária és Románia számára bizonyos uniós hozzájárulást biztosít, de például az érintett Szlovákia és Magyarország esetében nem ez a helyzet. Az Európai Tanácson valamennyi érintett állam- és kormányfő e tekintetben felszólalt, lengyel kezdeményezésre és lengyel koordinálással az érintett tagállamok állam- és kormányfői levélben fordultak a Bizottság elnökéhez. Ezt a levelet múlt hét pénteken az érintett állam- és kormányfők elküldték Ursula von der Leyennek, és ebben felhívta a Bizottság elnökét arra, hogy az eddig megtett intézkedéseken túlmenően további támogatást, illetve a szolidaritási folyosók és az európai agrárpiac közötti kapcsolatot helyreállító intézkedéseket hozzon. Az Európai Bizottság elnöke erre elvi ígéretet is tett, ezzel kapcsolatban a jogalkotási és egyéb előkészítési tevékenységek zajlanak, az érintett tagállamok koordináltan lépnek fel ebben a kérdésben, ami a közép-európai szolidaritás és Európai Unión belüli koordinációnak egy újabb rendkívül sikeres megnyilvánulása volt.

A fegyverszállítással kapcsolatban is vita bontakozott ki, még decemberben az állam- és kormányfők úgy foglaltak állást, hogy az úgynevezett európai békekeretnek az összegét kétmilliárd euróval megnövelik, és ebből az összegből egyrészt rendelkezésre álló fegyvereket bocsáthatnak az erre hajlandó és képes tagállamok Ukrajna számára. Illetve az Európai Védelmi Ügynökség koordinálásával egy lőszerbeszerzési program indul, amelyben az érintett tagállamok szándékuk szerint részt vehetnek. Ez a lőszerbeszerzés saját részre történik, és természetesen a beszerzést elvégző tagállamok a beszerzett lőszerrel belátásuk szerint rendelkezhetnek. Ezt más országok számára is rendelkezésre bocsáthatják. A vita a mostani Európai Tanácson akörül bontakozott ki, hogy szükség van-e az európai békekeretnek egy további 3,5 milliárd eurós emelésére. Ugye, decemberben azt a jelentést hozták az állam- és kormányfők, hogy az európai békekeret összegét még legfeljebb további 3,5 milliárd euróval lehet emelni 2027-ig bezárólag. Bizonyos tagállamok azt a javaslatot fogalmazták meg, hogy erre az emelésre most azonnal sor kerüljön, és az emelés teljes összegéből vásárolt fegyvereket Ukrajna számára bocsássák rendelkezésre. Ezzel kapcsolatban az Európai Tanácson nem volt konszenzus, erre vonatkozóan további egyeztetések zajlanak. A magyar álláspont ezzel kapcsolatban az, hogy az európai békekeret eredeti rendeltetését, vagyis azt, hogy az Európai Unió globális szerepvállalását biztosítsa, és egyúttal az európai védelmi ipar számára fejlődési lehetőséget nyújtson, ezt meg kell őrizni a jövőre nézve is. Nyilvánvaló, hogyha most azonnal megemeljük az európai békekeret összegét további 3,5 milliárd euróval, miközben nem egészen három hónappal ezelőtt azt mondták az állam- és kormányfők, hogy ez az emelés 2027-ig bezárólag a maximum, ez nyilván az Európai Tanács ezzel kapcsolatos politikai döntéseinek a komolyságát kérdőjelezi meg a jövőre nézve.

A szankciós csomagokkal kapcsolatban általános vélekedés volt, hogy az újabb szankciós csomagok elfogadása helyett a jelenlegi szankciós csomagok végrehajtására, illetve a szankcióelkerülés felszámolására kell a hangsúlyt fektetni. Ezzel kapcsolatban az Európai Tanács komolyabb politikai kötelezettségvállalást, egy újabb szankciós csomag elfogadására nem tett.

A második napirendi pont a versenyképesség, belső piac és gazdaság címet viselte. Itt egy rendkívül színes, széles elvi vita bontakozott ki arról, hogy az új globális gazdasági világrendben az Európai Unió versenyképességét hogyan lehet biztosítani olyan körülmények között, amikor az Európai Unió nem fér hozzá olcsó nyersanyagokhoz, a zöldsámenethez szükséges nyersanyagok rendkívül korlátozottan állnak rendelkezésre.

Egy alapvető átalakulás van folyamatban az energiapiacra, ami az európai gazdasági szereplők számára elérhető energiahordozók árát fölfelé tolja, és ez ugyancsak a versenyképességünk csökkenése irányába hat, miközben elég komoly gazdasági versengés vagy konfliktus van kialakulóban a két meghatározó globális szereplő, az Egyesült Államok és Kína között, és ebben kellene az Európai Uniónak valamilyen módon a saját érdekeire tekintettel állást foglalni úgy, hogy versenyképességi és stratégiai autonómiáját megőrizhesse.

Ebben a kérdésben cseréltek eszmét az állam- és kormányfők. E tekintetben a Bizottságtól számos kezdeményezés látott már napvilágot, és további kezdeményezések várhatók, amelyek alapvetően meg fogják határozni az európai gazdaságpolitika jövőjét.

Ennek a margóján természetesen napirenden volt a gazdasági kormányzás jövője. A gazdasági kormányzás jövője az államadósággal és a költségvetési fegyelemmel kapcsolatos uniós szabályok esetleges átalakításáról szólt, illetve bizonyos tagállamok szorgalmazták egy újabb, a jelenleg Szuverenitási Alap néven futó pénzügyi eszköz létrehozását, ami bizonyos breuházásokat finanszírozhatna európai uniós

szinten. Ezzel kapcsolatban nincsen európai konszenzus még arról sem, hogy egyáltalán szükség van-e ilyen eszközre, sem pedig arra, hogy ha lesz ilyen eszköz, akkor az hogyan nézzen ki, mekkora legyen, miből finanszírozzák és így tovább.

Az már látható, hogy a Bizottság a jelenlegi hétéves költségvetési keretterv felülvizsgálatára tesz majd javaslatot. Ezt a Bizottság bejelentette az Európai Tanácsban is és más fórumokon is, ez természetesen valamennyi vitát ki fogja nyitni, amit az előbb a tisztelt Bizottság számára felvázoltam, és úgy gondoljuk, hogy ezeknek a vitáknak a jelentős része a magyar elnökség idejére is át fog nyúlni, és az új intézményei és politikai ciklus szempontjából is jelentős lesz.

A harmadik napirendi pont az energia címet viselte. Itt az állam- és kormányfők áttekintették a tavalyi energiával kapcsolatos veszélyhelyzeti és takarékosági intézkedéseket, a tározók állását; eszmét cseréltek arról, hogy ezeknek a rendkívüli intézkedéseknek a meghosszabbítása szükséges-e; illetve várakozással tekintettek az Európai Bizottság energiapiaccal kapcsolatos javaslata elé, aminek az elemzése jelenleg is zajlik. Ez a javaslat azt a célt szolgálja, hogy valamilyen módon a villamosenergia-piacot függetlenítse a kiemelkedően magas gázárak hatásától úgy, hogy egyébként a piaci ösztönzőket se kapcsolja ki teljesen.

Magyar szempontból a meghatározó törekvés az, hogy akármilyen energiapiaci szabályozást alakított is ki az Európai Unió a jövőre nézve, ez lehetővé tegye vagy ne tegye lehetetlenné, inkább úgy fogalmazom, a rezsicsökkentés vívmányainak a megőrzését.

Az Európai Tanács utalt röviden a legutóbbi Európai Tanács migrációval kapcsolatos következtetéseinek a végrehajtására, így erre az Európai Tanács vissza fog térni. Az Európai Tanácsot megelőzően a Bizottság elnöke levélben foglalta össze az eddigi intézkedéseket és a további terveket. Az Európai Tanácsot követően tegnap éjszaka pedig a svéd miniszterelnök a soros elnökség nevében küldött levelet a tagállamoknak, amiben a migrációval kapcsolatos tanácsi munkát foglalta össze. Erre az Európai Tanács vissza fog térni.

Itt úgy tűnik, hogy az a fajta politikai hangsúlyeltolódás, amit mindig is szorgalmaztunk, hogy a külső határok védelmére, illetve a visszatérések erősítésére kerülne a hangsúly, ez a tagállamok szintjén megtörtént. A Bizottság szintjén ennek még csak korlátozott jeleit látjuk, de bízunk benne, hogy a Bizottság is követni fogja ezt a politikai folyamatot.

Az egyéb napirendi pontok tekintetében az Európai Tanács következtetéseit utalnak a tragikus törökországi és szíriai földrengések áldozatainak támogatására, illetve az újjáépítés segítésére. E tekintetben Magyarország is tett felajánlást mind Törökország, mind Szíria javára, illetve az Európai Tanács üdvözölte a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok normalizálása irányába tett lépéseket, illetve a Bizottság és a brit kormány közötti megállapodást, ami az úgynevezett windsori keret keretei között lehetővé teszi az Észak-Írországgal, illetve a belső piaccal kapcsolatos problémák megoldása felé a konstruktív lépéseket.

Az Európai Tanácsot követően inkluzív eurózóna csúcstalálkozóra került sor. Az eurózóna csúcstalálkozót természetesen beárnyékolta az egyesült államokbeli, illetve svájci bankcsődök és reorganizáció kérdése. A résztvevők egyetértettek abban, hogy az európai bankszektor stabil, stabilabb, mint az egyesült államokbeli vagy a svájci, tekintettel a lényegesen szigorúbb megfelelőségi előírásokra, és szorgalmazták, azt, hogy a Bank- és Tőkepiaci Unió létrehozása tekintetében az eddigi lépések folytatódjanak, és kerüljünk közelebb ahhoz a célkitűzéshez, amelyeken számos éve dolgoznak számos intézmény képviselői.

Köszönöm, hogy meghallgattak. Kérdések tekintetében állok rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Most akkor képviselőtársaimat illeti a szó. Kérdések, vélemények hangozhatnak el. *(Jelzésre:)* Elsőként Juhász Hajnalka képviselő asszonynak adom meg a szót.

Kérdések, hozzászólások

DR. JUHÁSZ HAJNALKÁ (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Államtitkár úrnak pedig külön nagyon szépen köszönöm ezt a részletes tájékoztatást.

Nekem az lenne a kérdésem, ami egy speciális kérdés, csak nem látom át a joghatóság megoldásának kérdését, hogy az ICC-nek a joghatóságát nem ismeri el Oroszország, és most van egy célkitűzés arra vonatkozóan, hogy létrejöjjön vagy már létrejött büntetőeljárás lefolytatásával foglalkozó új nemzetközi központ, az ICPA hálózat. Ezt Ursula von der Leyen bejelentette, csak számomra kérdés, hogy az ICC után az ICPA hogyan fogja megoldani a joghatóság kérdéskörét, és maga a kettő hogyan fog egymáshoz viszonyulni. Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Balassa alelnök urat illeti a szó.

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Képviselőtársaim! Meghívottak! Tisztelt Államtitkár Úr! Ha már szóba került az olcsó ukrán gabona, és az egészségügyi előírásoknak nem éppen megfelelő olcsó ukrán gabona, akkor szeretném megkérdezni - Bencze János képviselőtársam nem kapott erre megnyugtató választ sem interpellációra, sem szóbeli kérdésére -, hogy mi az oka annak, hogy az olcsó ukrán gabona nemcsak áthaladt Magyarországon, hanem piacra is került, és ezzel óriási feszültséget okoztak a magyar kereskedelemben. Erre ha egyöntetű és egyértelmű választ tudna adni, nagyon megköszönném.

A másik az előterjesztéssel kapcsolatos: Tájékoztató az Európai Tanács 2023. évi március havi üléséről, ami eléggé tanulságos. Ha valaki megnézi és elolvassa az anyagot, akkor egyértelműen látszik, hogy a kettős beszéd folytatódik, ezért is nagyon szomorú, és sajnálattal vettük tudomásul, hogy a békejavaslatban a Jobbiknak az a javaslata, hogy az igazságos béke keretében az oroszok hagyják el Ukrajna területét, nem került be.

Erre miniszterelnök úr látogatása rá is erősített, azt is elmondom, hogy miért. Ha valaki nagyon alaposan elolvassa ezt az anyagot, akkor a kettős beszéd, a szankciók természetesen ugyanúgy folytatódik. Folyamatosan azzal kommunikálunk itthon, hogy a szankciók tönkretesznek minket, kint Brüsszelben pedig minden szankciót megszavazunk.

Ha valaki alaposan elolvassa a két konkrét következtetést, akkor abban - szó szerint idézek - az szerepel, hogy Oroszországnak véget kell vetnie az általa folytatott agresszióknak, és haladéktalanul, teljes mértékben és feltétel nélkül ki kell vonni az összes katonai erejét, és helyettesítő erőit Ukrajna területéről, nemzetközileg elismert határain belül.

A következő: teljes körű elszámoltathatóságot kell biztosítani az Oroszország Ukrajna ellen folytatott agresszív háborújával összefüggésben elkövetett háborús bűncselekmények és egyéb legsúlyosabb bűncselekmények tekintetében. Ez az Európai Tanács következtetése, itt egyhangúlag fogadták el, tehát a miniszterelnök úr is ezt elfogadta. És még egyszer mondom, leszögezem, hogy sajnálatos, hogy ez a határozati javaslatból kimaradt, ugyanis, ha bekerült volna, azt nagyon-nagyon könnyű szívvel megszavazhattuk volna, de abba a békehatározatba, amit önök a múlt hét pénteken megszavaztak, abba nem került bele.

És még egy következő fontos dolog, amit szeretnék kiemelni a szankciókkal kapcsolatosan, hogy itt első alkalommal most már megjelenik az anyagban, hogy

Putyin elnök most először nyilvánosan is elismerte az Oroszország ellen bevezetett szankciók negatív következményeit az országra nézve. Tehát az a kommunikáció és az a politikai stílus, amit önök használnak, hogy Oroszországot ez nem érinti, Putyin elnök maga lenyilatkozta, hogy igenis érinti Oroszország gazdaságát. Tehát az orbáni kettős beszéd ugyanúgy folytatódik, kint is mást mondok, itthon is mást mondok, és úgy látszik, hogy ez a folyamat folytatódni fog, és ezzel kell együtt élni a magyar kormánypártnak, de az ellenzéknek is és a magyar társadalomnak, hogy Brüsszelben is teljesen mást mondanak, mint idehaza, és ez, úgy gondolom, hogy Magyarország hitelét nagyban befolyásolja. Egy ilyen gazdasági helyzetben, háborús helyzetben a hitelesség a legfontosabb. Jelen pillanatban sajnos azt látjuk, hogy ez így elég hiteltelen politika, amit folytatnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, hogy szeretne-e még valaki felszólalni. Alelnök úr, parancsoljon! Közben megtudtam, hogy mi lenne a jó módszer. Tehát a gép úgy működik, hogyha képviselőtársaim megnyomják a gombot, akkor zölden elkezd világítani a készülék, és akkor én tudom, akkor nem kell nekem itt az éterben gondolkodni, hogy akkor most kinek mi a szándéka, hanem láthatóvá válik. Alelnök úr, parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. És látja, hogy gyorsan tanulok, mert megnyomtam a gombot. *(Derültség.)* Köszönöm a beszámolót, államtitkár úr. Részben csatlakozva Balassa képviselőtársam kérdéseire, illetve felvetéseire, tehát ilyeneket olvashatunk itt, és államtitkár úr, ugye, utalt rá, hogy Guterres főtitkár úrral történt megbeszélések előkerült a fejlett Nyugat és globális Dél ellentéte, amiben nagyobb érzékenység kellene, de itt a következtetéseket olvasva, én pedig azt látom, hogy következetesen mindennel szembe megy a kormánypárti kommunikáció, ami következtetésként meg van fogalmazva. Például az, hogy az Európai Tanács ismételt támogatását fejezi ki Volodimir Zelenszkij elnök békeformulája iránt, ugye, ehhez képest mi elfogadunk egy olyan, úgynevezett béke-előterjesztést, amiben többször van leírva az, hogy Brüsszel, minthogy Moszkva vagy Oroszország. Akkor az is van, hogy haladéktalanul biztosítani kell Oroszországnak az Oroszországba erőszakkal elhurcolt vagy áttelepített ukránok, különösen a gyerekek biztonságos visszatérését. Amikor ezzel kapcsolatban kapott kérdést a miniszterelnök úr legutóbb, akkor kétségeit fejezte ki, hogy ilyenről szó volt valaha is. Azzal próbálta meg elütni a választ, hogy a szülők joga megmondani, hogy hova mehetnek a gyerekek, illetve mondta, hogy ez valószínűleg nyugati dezinformáció, itt pedig fehéren-feketén le van írva, hogy akkor mégiscsak elismeri az Európai Tanács és benne Magyarország is, hogy történtek Ukrajna területéről olyan cselekmények, hogy ott ukrán gyerekeket elhurcoltak.

Amire már Balassa képviselőtársam utalt, hogy az agresszió büntetnének büntető eljárás alá vonására szolgáló megfelelő mechanizmusokat létre kell hozni, ezzel kapcsolatban akkor kérdezném államtitkár urat, hogy tervezik-e érvényesíteni a hágai elfogató parancsot Putyinnal szemben, ha Magyarország területére lép. Tudom, hogy a római státútumra szoktak hivatkozni, de azt is tudjuk, hogy nem akadályozza annak kihirdetése annak, hogy önök ezt biztosítsák, illetve, hogy önök ezt érvényesítsék.

A szankciókról Balassa képviselő úr már nagyon sokat beszélt, én még pár kérdést szeretnék feltenni államtitkár úrnak: szó volt itt a versenyképességről, illetve az energiapolitikával kapcsolatban is néhány kérdésről. Itt a következtetésekből is leírják, hogy törekszik a megfelelő energiaellátásra az Európai Unió, a G7 nevű portál hozta le a napokban, hogy 2022-ben volt olyan hónap, amikor Magyarország a dupláját fizette az orosz gázért, 500 forint helyett 1000 forintot köbméterenként. Tehát azt

kérdezném államtitkár úrtól, hogy a kormány mit tesz az orosz energiafüggőségnek a felszámolására. Mi ezzel kapcsolatban az álláspontjuk? Illetve itt csupán egy megjegyzés, ugye, itt a kutatás és innováció résznél szerepel a digitális innováció az oktatásban, és itt a digitalizáció alpontban van egy ilyen, hogy a magánélet tiszteletben tartásának és biztonságának a biztosítása mellett ki kell aknázni az adatokban rejlő értékeket Európában. Hát, szomorú, amikor egy ilyen következtetést elfogad az Unió, az önök kormánya egy olyan státustörvény bevezetésére készül, ahol feketén-fehéren le van írva, hogy a pedagógusok ellenőrizhetőek, még a saját eszközön is az ő közösségi médiatevékenységük, tehát ez inkább – hát, hogy kiforgassam a jól ismert szlogent – a hátra, mint az előre, legalábbis az én olvasatomban.

Még azt kérdezném államtitkár úrtól, szerintem ezeket mind megkérdezték miniszterelnök úrtól is a képviselőtársaim, de nem kaptak egyértelmű választ, hogy mikor tervezi ratifikálni a svéd NATO-csatlakozást a magyar parlament, mi erre a menetrend. Miniszterelnök úrtól úgy ütötte el a választ, amikor ezzel a kérdéssel szembesült, hogy a parlament feladata ez, és a parlament majd ratifikálja a svéd NATO-csatlakozást, vagy megszavazza, amikor egyáltalán a parlament elé kerül előterjesztés formájában. De mikor kerül a parlament elé előterjesztés formájában? Ezt szeretném kérdezni.

Ugye, arról is beszélt miniszterelnök úr többször, hogy bojkottálni tervezik Ukrajna EU-s tagságát a nyelvtörvényre hivatkozva. Meddig tervezik bojkottálni Ukrajna európai uniós tagságát, a nyelvtörvény visszavonásáig vagy akár tovább is? Hiszen itt egy új hatalmi tömbről beszélt miniszterelnök úr, illetve a legutóbbi rádióinterjújában – ön is utalt itt a migráció kapcsán a külső határok védelmére, illetve a békekeretre - miniszterelnök úr arról beszélt, hogy elképzelhetőnek tartja, hogy békefenntartókat telepítenek a magyar-ukrán határra. Ezek a békefenntartók ENSZ-békefenntartók-e, vagy esetleg más kötelékhez tartoznak? Mekkora csapatokat terveznek a határra telepíteni és mikor és milyen okból ráadásul? Köszönöm szépen a válaszokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További felszólalót nem látok. Engedje meg, államtitkár úr, hogy néhány kérdést én is feltegyek. Az anyagban jól lehet látni, hogy a szankció elkerülésének a fokozása bekerült a fókuszba. Azt meg lehet-e tudni, hogy milyen konkrét események azok, amelyek ezt kiváltották? Tehát mely tagállamok, milyen szankcióelkerülési mechanizmusa az, amivel kapcsolatosan ez felmerülhetett?

A migráció is szóba került, azt látjuk, hogy az Európai Unió a betelepítésre hasonló mértékű pénzt szán, mint magára a határvédelemre. Nyilván mi az utóbbiban vagyunk érdekeltek, hiszen a határvédelmi költségeink igen magasak, és azoknak töredékét vagy töredékét sem térítette vagy téríti meg az Unió, erre szeretnék kérdést feltenni, hogy ez milyen formában került esetleg szóba a csúcson.

Az Amerikai Egyesült Államoknak az infláció visszaszorítását célzó intézkedései kapcsán, amelyek tulajdonképpen egy ilyen belső piaci védekezést szolgálnak leginkább, a megítélésem szerint, erre miféle választ foganatosít az Unió? Itt nyilván szóba kerülhet más külpolitikai kérdés is, akár Kínával ez a stratégiai autonómia kérdése, amelyet, én úgy hallom, hogy hangoztatunk, de itt ezek egyáltalán szóba kerültek-e, és ha igen, akkor milyen konkrét intézkedések, főleg az IRA kapcsán, ott mi várható?

Képviselőtársaim felszólalásában azt véltem felismerni, hogy az Országgyűlésnek a békepárti határozatához való nem csatlakozásuk kapcsán mintha némi lelkiismeret-furdalásuk lenne, és ezt próbálták volna bizottsági ülésen kibeszélni. De én mindenképpen úgy értékelném, hogy nyilván, amikor a háború elkezdődött és nem látszott az, hogy mára már százezer halottja lesz ennek a háborúnak, akkor önök

úgy döntöttek, hogy a háború oldalára állnak. És most, a legutóbbi időszakban kaptak egy lehetőséget, hogy ezt a döntésüket megváltoztassák. És önök ezt a döntésüket nem változtatták meg, tehát nem álltak át a háború oldaláról a béke oldalára. Nyilván ez egy nagy belső traumát és feszültséget okozhat.

Nyilván lehet fogni olyasmire, hogy azt a mondatot másképpen kellett volna megfogalmazni, vagy nekünk még lett volna pluszban egy jobb ötletünk, tehát összességében a béke melletti kiállásban, amelyet múlt héten pénteken az Országgyűlés elfogadott, ebben semmiféle olyat nem lehet felfedezni, amiről önök beszélnek, és ami miatt önök ezt a csatlakozást ehhez nem tették meg, megtagadták.

Azt gondolom, hogy ezt ne folytassuk, hogy önök kibeszélik a belső traumáikat, hanem egyszerűen meg kellett volna szavazni. És elnézést kérek, hogy nem vettem észre, mert nem volt a gépen a nemzetiségi szószólónkat, Koranisz Laokratiszt, hogy itt van a körünkben, és hogy szeretne felszólalni. Parancsoljon!

KORANISZ LAOKRATISZ (görög nemzetiségi szószóló): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Köszönjük a tájékoztatást államtitkár úr. Hallgatva ezt a beszámolót, az első napirendi pontnál azt fejtette ki, hogy az Európai Tanács úgy gondolja, hogy ezt a kétmilliárdos támogatást fölemeli három és félre.

De nem hallottam semmiféle feltételekről. Én úgy gondolom - és nemcsak én, hanem egy külföldi kongresszuson is elmondtam -, hogy a háborúnak egyik szegmense, nem a legfontosabb, persze, a nemzetiségi kérdés.

Sajnos, Ukrajna már a háború előtt, ugyanez a kormány, a Zelenszkij-kormány nem tartotta tiszteletben a nemzetiségi kérdést. Most nemcsak a magyarajkú ukránokról beszélek. Több mint kétszáz ezer görögajkú ukrán is él abban az országban, akiknek sajnos a háború következtében el kellett hagyniuk otthonukat.

Úgyhogy én úgy gondolom, hogy a magyar álláspont úgy lenne helyes, ha a támogatás, a szolidaritás, a támogatás tekintetében feltételeket is kötne, hogy a nemzetiségeket tartsák tiszteletben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Válaszadásra megadnám a szót államtitkár úrnak, parancsoljon!

Dr. Bóka János válaszai

DR. BÓKA JÁNOS államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ha megengedik, akkor a kérdéseket csoportosítva válaszolok rá, az egyes gócpontokat körüljárva.

Kezdeném azzal, hogy a szolidaritási folyosón az Európai Unióba áramló mezőgazdasági terményekkel. Az Európai Unió nemcsak azt az intézkedést hozta meg, hogy szolidaritási folyosókon keresztül a gabona az Európai Unió áthaladhat, hanem az Európai Unió ideiglenesen a piacát kvóták és vámok mellőzésével megnyitotta a legtöbb ukrán termék előtt. Ami azt jelenti, hogy ezek a termékek az Európai Unióban korlátozás nélkül értékesíthetőek.

A magyar álláspont ezzel kapcsolatban az volt, hogy ennek a piaci hatásait sokkal jobban fel kellett volna térképezni, mielőtt ez a döntés megszületett, de legalábbis ezeknek az intézkedéseknek a felülvizsgálata során erre tekintettel kell lenni, és a jelenleginél cizelláltabb megoldást kell alkalmazni e tekintetben.

A magyar javaslat irányul arra is, hogy a Bizottság szükség esetén az ENSZ Világélelmészeti Programjával együttműködve olyan felvásárlási programot hozzon létre, ami lehetővé tenné a piacon felhalmozódott ukrán feleslegnek az eljuttatását oda, ahol arra valóban szükség van a harmadik világban, és ez lehetővé tenné az európai

agrárpiaci egyensúlytalanságok orvoslását is. Tehát ez természetesen indokolt lett volna, ezeket az elemzéseket és ezeket az eszközöket a piacnyitás előtt kialakítani.

Ezt a döntések előkészítése során Magyarország mindig is következetesen képviselte, de ezek a döntések nem egyhangúságot igénylő döntések. Ezek a döntések vagy a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozó vagy a tagállamok által minősített többséggel meghozható döntések, ezért Magyarország sohasem volt abban a helyzetben, hogy ezeket a szempontokat érvényesíteni tudja a tagállamok többségi akaratával szemben. De úgy tűnik, hogy most már a tagállamok jelentős részében kialakult az a meggyőződés, hogy cizelláltabb és átgondoltabb lépések szükségesek az ukrán piacnyitás fenntartása tekintetében.

Szeretném hangsúlyozni, hogy a magyar kormány álláspontja mindig is az volt, hogy Ukrajna függetlenségét és területi integritását teljes mértékben tiszteletben kell tartani, és a magyar kormány álláspontja mindig is az volt, hogy háborús és emberiség elleni bűncselekmények nem maradhatnak következmények nélkül.

A feladat az, hogy ezek a célkitűzések ténylegesen is megvalósulhassanak. A büntethetőség tekintetében a joghatósági akadályt a mai napig nem sikerült elhárítani. Jelenleg is dolgozik az ENSZ, az Európai Unió és más nemzetközi szervezetek azon, hogy hogyan lehetne egy olyan fórumot kialakítani, amely valóban rendelkezik joghatósággal ezeknek a bűncselekményeknek az elbírálására, és a felelősök felelősségre vonására. Egyelőre ilyen nincsen.

Az általános álláspont és az Európai Uniónak is ez a pozíciója, hogy ezt a büntethetőséget a nemzetközi jogi szabályok tiszteletben tartása mellett kell megvalósítani, ezek nem átugorható problémák.

A szankciókkal kapcsolatban azt természetesen nem tagadtuk sohasem, hogy a szankciók Oroszországra és az orosz gazdaságra is hatással vannak. A mi törekvésünk az volt, hogy ezek a szankciók Oroszországot jobban sújtsák, mint azokat, akik ezeket a szankciókat kivetették vagy azon országokat, akik ennek csak elszenvedői. És úgy látjuk, hogy e tekintetben az eredményeink meglehetősen vegyesek.

Az ukrán Békefórummal és az ukrán béketerv támogatásával kapcsolatban szeretném hangsúlyozni, hogy az Európai Tanács következtetései Zelenszkij békeformuláját támogatják, Zelenszkij béketervét nem. Zelenszkij béketervével kapcsolatban a szöveg azt tartalmazza, hogy kész az Európai Unió tovább dolgozni Zelenszkij béketervén.

A békeformula egy olyan tanácskozás, ahol még lehetőséget ad a béke feltételeinek megteremtésére, erre Zelenszkij tett javaslatot, de a békeformula támogatása nem jelenti Zelenszkij béketervének támogatását az Európai Unió részéről.

Az orosz energiafüggés felszámolása tekintetében a magyar kormány számos intézkedést tett. Ennek a részletezése talán ennek a bizottsági napirendi pontnak a kereteit meghaladja, de talán érdemes összehasonlítani a gáz- és villamos energia interkonnektorok számát akkor, amikor az első Fidesz-kormány megalakult és most, illetve azt, hogy milyen megállapodások és közös projektek vannak folyamatban azért, hogy alternatív fölgázbeszerzési forrásokat találjunk, illetve olyan zöld villamosenergia-projektek alakítsunk ki Bulgária, Románia, Azerbajdzsán és Grúzia részvételével, amelyek lehetővé teszik azt, hogy ne csak a földgáz- és kőolaj-, hanem a villamosenergia-kitettségenket is csökkentsük.

Ugye, Ukrajna EU-tagságával kapcsolatban merültek fel kérdések, és szeretném jelezni, hogy Ukrajna európai uniós tagsága jelenleg nincs napirenden. Jelenleg arról zajlik a vita, hogy Ukrajnával megkezdődjenek-e egyáltalán a csatlakozási tárgyalások, és hogyha igen, akkor miért. Tehát a magyar kormánynak nincsen álláspontja Ukrajna európai uniós csatlakozásával kapcsolatban, mert ez jelenleg nincsen napirenden.

Amivel kapcsolatban a magyar kormánynek álláspontja van, az az, hogy Ukrajna európai integrációját teljes mértékben támogatjuk, és bizonyos feltételeket támasztunk a csatlakozási tárgyalások megkezdésével kapcsolatban. Ezek a feltételek olyan feltételek, amelyek tekintetében az Európai Unió és az európai intézmények között tulajdonképpen konszenzus van, hiszen az Európai Unió minden tagállamának biztosítania kell az alapvető emberi jogokat, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait. A kisebbségekhez tartozó személyek jogai között pedig az őshonos nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogainak biztosítása is szerepel.

A magyar pozíció annyiban markáns, hogy nekünk egyértelmű elvárásaink vannak a tekintetben, hogy hogyan lehetne az Ukrajnában élő magyar őshonos nemzeti kisebbségnek a nyelvi és kulturális jogait biztosítani. Mi úgy gondoljuk, hogy a legegyszerűbb és az ukránok számára is ismert megoldás az, hogyha a 2015 előtti szabályozáshoz és gyakorlathoz térünk vissza, amely természetesen nem tökéletes, merthogy tökéletes rendszert nehéz lenne találni talán a világon, de ez egy olyan rendszer volt, amely valamennyi érintett közös megegyezésére működött. Ez nem olyan, amit Ukrajnában újra fel kellene találni, ez az, amit az ukránok 2015 előtt csináltak. Mi úgy gondoljuk, hogy ez egy ésszerű feltétel, úgy gondoljuk, hogy ezzel szemben racionális kifogást nehéz támasztani, és úgy gondoljuk, hogy egyáltalán nem túlzó vagy érthetetlen elvárás ezt megfogalmazni Ukrajnával szemben a csatlakozási tárgyalások megkezdéséhez.

A szankciók elkerülésével kapcsolatban, ha megengedi elnök úr, részletekbe nem bocsátkoznék, mert akármit is mondok ezzel kapcsolatban, az, tekintettel a beszélő személyére és a bizottságra mint megnyilvánulási helyszínre, rendkívül súlyos vádaknak, célozgatásoknak vagy nem helyénvaló kommunikációnak minősülnek. Azzal kapcsolatban annyit szeretnék csak jelezni, hogy az Európai Uniónak van egy külön megbízottja, aki a szankciók elkerülésével foglalkozik, ez a külön megbízott rendkívül széles kitekintéssel végzi a munkáját, és bízunk benne, hogy hamarosan olyan javaslatokkal és kezdeményezésekkel fog előállni, amely a szankciók elkerülése tekintetében előbbre visznek bennünket.

A határvédelmi költségek megtérítése tekintetében azt tudom mondani, hogy a számításaink szerint a 2015 óta a déli határvédelmi költségeinknek mintegy 1,2 százalékát térítette meg az Európai Unió. Ez nyilvánvalóan nem tekinthető a szolidaritás értelmes megnyilvánulásának. A fizikai határvédelmi infrastruktúra fenntartásával kapcsolatban egyre több tagállam fogalmaz meg igényt, illetve egyre több tagállam épít ki maga a magyarhoz hasonló vagy azt műszaki megoldásaiban még meg is haladó határvédelmi infrastruktúrákat. Az Európai Bizottság mindaddig elzárkózott az elől, hogy magát a fizikai infrastruktúrát finanszírozza, de a politikai nyomás egyre nagyobb, és gyakorlatilag az Európai Unió teljes keleti és déli külső határvonalán található tagállamok ilyen igénytel álltak elő már a Bizottság felé.

Az inflációcsökkentő amerikai intézkedésekkel szembeni európai uniós válasz jelenlegi formájában nehezen meghatározható. A magyar álláspont az, hogy az Egyesült Államokkal a politikai és gazdasági konfliktus kiélezése egyik félnek sem áll érdekében, ezért természetesen az Egyesült Államokkal egyeztetni és tárgyalni kell annak érdekében, hogy ezeket a feszültségeket lehessen csökkenteni. De mindaddig, amíg ezek a tárgyalások eredményre vezetnek, mi megfontolásra érdemesnek tartjuk azt, hogy az Európai Unió tükrintézkedéseket fogadjon az Egyesült Államokkal szemben azért, hogy az Európai Unió tárgyalási pozícióban legyen az Egyesült Államok tekintetében. Az Európai Bizottság nem ezt a tárgyalási módszert választja, az Európai Bizottság a tükrintézkedések bevezetése nélkül kíván az Egyesült Államok piacához valamilyen módon hozzáférést biztosítani az európai ipar számára. Természetesen csak azt tudom mondani, hogy közös érdekünk az, hogy ez a fajta egyensúlytalanság és

aszimmetria megszűnjön az Egyesült Államok és az Európai Unió között. Bízunk benne, hogy a Bizottság képes lesz hatékonyan és határozottan érvényesíteni az európai gazdaság érdekeit az Egyesült Államokkal szemben is.

A svéd NATO-csatlakozás kérdése az Európai Tanács napirendjén nem merült föl, minthogy az Európai Uniónak ezzel kapcsolatban sem álláspontja, sem határhőre nincsen. Én úgy tudom, hogy az ehhez szükséges előterjesztéseket egyébként a kormány benyújtotta, és ezek az Országgyűlés előtt találhatók. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úrnak a beszámolót. A napirendi pontot lezárnam.

Képviselőtársaimat szeretném tájékoztatni arról, hogy a bizottságunknak a következő ülésére várhatóan 2023. április 11-én, kedden kerül sor 10 órakor ugyanebben a teremben, és a napirend egyeztetés alatt áll.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen a mai munkájukat, szép napot kívánok mindenkinek, viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 14 perc)

Tessely Zoltán
a bizottság alelnőke

Jegyzőkönyvvezető: Barna Beáta és Lajtai Szilvia